

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT.

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Cu prilejul unei fapte bune.

O laconică știre de ziar ne anunță că dl. N. Vasileu, proprietar din Prahova donează 12 milioane lei pentru construirea unui cămin pe seama studenților fii de săteni. Aceasta nu este întâia surprindere pe care ne-o face vechiul Regat, atât de urgent în ochii multora din noi. Ni-s'a prilejit în repetite rânduri să vedem, cum înțelege lumea de acolo să sprijinească orice acțiune menită să îmbunătățească raporturile de educație a generației de mâine. După sacrificiile mari pe care le-a adus țărânul munșean, răspunzând cu inimă caldă unui apel al Ministerului Instrucțiunii, de-a contribui la construirea clădirilor de școli primare, iată acum un suflet rar, care își dă seama de mizeriile ce îndură fiii de țărani ajunși la băncile universității și se grăbește a veni în ajutorul acestor mucenici ai dorului de știință.

Am trece și noi, ca celelalte ziare din țară, fără comentariu peste această nouă revelație a nobleții sufletului românesc, dacă ea, prin izbitorul contrastelor, nu ne-ar sili să ne gândim la felul cum știm noi să reacționăm la înăbușitele glasuri de durere, cari cer un sacrificiu cât de neînsemnat din partea noastră. Mentalitatea păcătoasă de-a nu da nimic și-a așteptat totul dela Statul care sucombă sub povara uriașă a multiplelor sale îndatoriri, ne vine în minte deodată cu gestul larg al proprietarului din Prahova. S'a făcut în atâtea rânduri apel la spiritul nostru de jertfă, în vederea unor acțiuni cari au în vedere scopuri de ordin superior, iar noi am înțeles să ne degajăm atât de ieftin față de aceste îndatoriri ale noastre. Colecta

inițiată pentru monumentul „Unirii” a ajuns la un punct mort în urma sărăciei noastre sufletești de-a nu ne ști însufleți pentru încercările mari și de aceeași soartă au parte toate inițiativele cari fac apel la darea de mână a particularului.

Da, sub acest raport, avem încă multe de învățat dela frații noștri din vechiul Regat, noi cei orbiți de închipuirea unei superiorități nemotivate. Căci păcătoșii de ei se mai știu însufleți pentru ideile mari care și-așteaptă rezolvirea dela dărnicia mulțimii, într'un timp când noi, la orice glas de chemare, ce urmărește înlăturarea unei idei mărețe cu concursul tuturor, rămânem nepăsători și plictisiți, ascunzându-ne sub crusta încremenită a egoismului nostru detestabil.

Cine are urechi de auzit să audă.

M. S. Regina și nouile impozite, care lovesc industria națională.

Ministerul de industrie și comerț a primit din partea celor mai multe ramuri industriale și comerciale, memorii și plângeri, în care se spune, că impozitul complementar și întreg sistemul de impozite din reforma dlui ministru de finanțe gravează considerabil industria și negoul, așa că se împiedică prosperitatea lor. În memorii se cere intervenția ocrotitoare a acestui departament pe lângă guvern, ca să se renunțe la aceste impozite păgubitoare pentru economia națională a țării.

Dar nu numai industrișii și negustorii, ci însăși M. S. Regina a cerut ministerului de industrie și comerț relații asupra nouilor impozite în legătură cu industria casnică națională, căreia M. S. voeste să-i dea o dezvoltare deosebită.

M. S. va face demersurile trebuincioase pe lângă guvern să evite această gresală fiscală, de a apăsa prin impozite, industria națională.

Pentru Pace.

Nimeni nu poate prin vre-o desaprobară absurdă, nici chiar cel mai înverșunat umanitarist — să condamnă un război cum a fost acela al întregirii noastre. Era o necesitate firească, cerută pentru îndeplinirea nzuințelor unui întreg popor. Și urii vecinilor noștri noi trebuie să le răspundem pregătiți în orice moment pentru a-l putea face încă odată cu aceeași bravură soldătească și sacrificiu de energie.

Dar până acolo, precum odată ea dintr'un singur om a izbucnit flacăra entuziasmului care a condus cu pași siguri spre izbândire un vis pe tot atât de râvnitor azi sufletul omenesc seor moneste în adâncul vieții spre a-i căuta noi în spirății de propășire în pace.

Oamenii cu o profundă pricepere a fenomenului social care este războiul își dau silințele să curețe drumul vijitor al omenirii de asemenea impasuri crunte. În Franța Henry Barbusse în volumul său „Focul” — o analiză subtilă și pătrunzătoare a vieții de război și a insului prin în hora de sânge, — în Germania Georg Er Niolas, făcând în „Biologia războiului” un studiu științific au putea zice, prin demonstrarea evoluției omenirii cu tendințe de-a suprima a cest flagel, — mai aproape de noi în accente abrupte, înfiorătoare și pline en desnădejdea omului cărturar terfelit în noroii amestecat cu sânge — Andreas Latzko — sunt înainte mergători cari sintetizează silințele omului spre pace mai bine zis spre războiul cultural și lupta între cerii spirituale.

Căci dacă vremea și împrejurările sustinut și de sentimentele firești ale masselor ne-au du la războiul recent lumea își dă seamă de jec măsurabilele pagube ce războiul le aduce populației, când chiar și învingătorii se prezintă sub aspectul beliducelui din antichitate care a eselat: Înă o victorie la fel și sunt pierdut. Pentru noi odată mai mult, trăind în țara noastră având la îndemână toate condițiile și mijloacele cari duc la progres, pacea este o cerință vitală.

Clopotele.

Ce farmec de nedescris au povestirile despre un oraș vechiu, care a fost în floare odată și din care din cine știe ce întâmplări s'a retras viața!...

Vântul venind a adus și cu zi tot alte fire de nisip, le-a strecurat prin încăperi, le-a cernut pe coperisuri, le-a împânzit ca un giulgiu, făcându-le una cu pământul.

Vârfuri de coloane au mai stărut ici-colo, de cari, caravanele trecând, vorbeau ca de rămășițele unei cetăți înfloritoare; apoi și coloanele au dispărut cu veacurile și numai în cărți a mai rămas pomenire de ceea ce a fost în strălucitoarele și albele orașe ce se ridicau odinioară.

Pe unele, după epoci îndelungate de glorie, un simplu cutremur le-a dat jos peste noapte, asemenea unui șubred joc de cărți clădite de un copil, ori năvala cenușei unui vulcan le-a năpădit, surprinzându-le în plină activitate. Pe altele valurile și bafadele vechi mai trăesc ascunse în fundul apelor, cu palaturile și clopotnițele lor care se trezesc noaptea și-si sună clopotele lor scufundate.

Și nu știu, de ce, Iașul, în seriile de toamnă umede, când clopotele încep să sune de vecernie din penumăratele turnuri, în negură, mă face să mă gândesc la un astfel de oraș scufundat și să-mi închipui că trăesc într'un afund de apă, unde lumina de abia mai străbate și din care mă lupt cu toată dragostea mea de viață să ies, să mă ridic la suprafață ca să respir și să-mi umplu plâ-

mâni de aerul curat și binefăcător al cerului, și să mă încălzesc din nou la lumina fericită a soarelui.

În neguri clopotele plâng, se tânguesc, se cheamă, cum nu le-am mai auzit nicăieri în altă parte. Sunete grave pornesc coperite, călătorind par'că prin apă, se ajung cu altele, se înfrățesc, se împreună, pentru ca să amutească și să reînțeapă iarăși într'o armonie surdă, într'un murmur confuz.

De multe ori mi-se pare că am pus urechea la pământ și că ascult, așa vine de departe sunetul, așa de trist plâng clopotele. Par'că e glasul unei vieți care a apus, par'că ar fi un eou verit de cine știe unde.

Și din afundul acestei ape tulburi, nemai având energia să ies, caut să-mi aduc aminte, să reîntregesc o lume care a dispărut, să recădăsc ici-colo o locuință veche, să reînalt un turn dărâmat, sub care dorm atâtea ființe pe care le-am cunoscut. Din casă în casă umblu, aprind lumini, reîntocmesc gospodării vechi care au fost, îi strâng pe cei plecați, refac grădini, răsădesc copaci pe cari i-am știut și nu mai sunt nici ei, re-alcătuind cu amintirea o viață patriarhală și fericită.

Figurile străine de astăzi, semitele figuri vâzute pretutindeni dispar ca prin minune; o mână nevăzută par'că șterge firmele cu nume iudaice și scrie alte nume pe ele, negustorii vechi și glumeti în giubele pitorești stau pe scaunele lor în fața prăvăliilor, vorbăreți și prietenoși cum erau altădată...

Toate aceste în o clipă însă și apoi d spa lăsându-mă trist să mă gândesc câtă schimbare s'a petrecut în așa de scurtă vreme. Simt că trebuie să plec, trebuie să mă smulg din orașul acesta unde mă în atâtea rădăcini. Cineva par'că-mi spune: pleacă de aici cât mai este vreme, dacă n vrei să rămâi înămolit pe totdeauna. O părere d rău însă mă prinde de tovarășii mei, căci Iașul e o vastă familie, în care toți se cunosc, se ajută și se tolerează. Cea mai mare parte dintre e par'că nu mai vreau nimic; se multumesc că sur la adăpost și pot să mănânce și să se îmbrace. Un rest de fastul vechei boerjii le impune încă fațada, aparența: și toată truda lor e de a-și îngriji ființa lor exterioară. Eul, la dânsi este acelaș, căci toți trăind într'o neîntreruptă comunitate au ajuns să se asemene. În afară de micul lor daraveri cotidiene, de orele de slujbă sau d birou, căci mai toți sunt funcționari și sinecuriști, nimic alta nu-i mai tulbură. Fiecare așteaptă câte o mostenire să-i cadă din cer, după a de zile dela năruirea fantastice averi ce a fost, ca un naufragiat care nădăjdueste corabii mântuitoare. În monotonia acestei vieți, orice lucru întâmplat unuia în proporții ce-i privesc par că pe toți, o curioasă francmazonerie îi leagă: toți iau parte la bucuriile și durerile celorlalți precum își împart și banul sau nevoiile. La capătul acestui trai comun, nici un ideal, nici o înecare măcar pentru a iesi și a da o dovadă de existența lor.

Și cu toate acestea cunosc printre ei oame de o inteligență superioară, ființe care au dat

De aceea — neuitând armata care trebuie înălțată în spirit și perfecționată în mijloace de apărare, drept ultima ratio la un eventual atac al dușmanilor noștri, — vedem cu legitimă bucurie mișcarea pornită din partea unui distins grup de intelectuali ai țării pentru lansarea unui manifest de nou umanitarism și înfrățire a întregii omeniri.

Și în legătură cu aceasta îndrăznim să ne formulăm o părere:

România intercalată între apusul diplomaților decadente și a modernismului industrial, și între orientul îndepărtat a cărui simțire și gândire o aduce cu sine Rabindranath Tagore, a postului pornit de pe malurile Gangesului să cercetească Apusul în numele păcii și a muncii, propovăduind o reînnoire la noi înși-ne prin sinceritate și la natură prin renunțare la adămură mașinei și a motorului.

România zice — prinsă între aceste două tendințe divergente, și ea situație geografică dar în deosebi ea aspirație firească trebuie să fie elementul de reconciliere. Concretizând în muncă — datoric a viitorului — un răspuns anăndurilor curente de gândire contemporană ea să dea ce numai generozitatea latină poate.

Un altruism de sinceră dragoste pentru omenire și mai ales multă râvnă de a lega aceste două gândiri într-o enunțare proprie, sănătoasă și capabilă să rennească iar și pentru totdeauna cărturării omenirii.

Fiindcă oricât de răsturnate sunt azi valorile sociale, când diplomația dătoază la Lausanne sau aiurea, și lumea afacerilor veroase și dobitoase umple cu zgomotul din dosul țarabei viața publică, e bine să se știe: Vremea restabilirii cultului pentru gândire, a respectului pentru cărturari și reînnoirea la locul de elită a moralității publice, va veni.

Dezic că, acei cărora le incumbă acest rol reprezentativ în viața socială: intelectuali să aibă țărnia, desmetecții întâi din haosul moral, să și-l asume din nou, pentru ca să nu-l mai părăsească vreodată.

T. VIITA.

Aprovizionarea armatei.

O importantă consfătuire s'a ținut azi dimineața la ministerul de industrie și comerț între d-ii: Vințilă Brătianu, Vasile Săssu și generalul Mardărescu. S'a discutat chestiunea aprovizionării armatei cu cele necesare, de către furnizorii din țară.

S'a hotărât ca deocamdată să se convoacă pentru Sâmbătă fabricanții de postavuri, tăbăcării și pânzării.

Treptat vor fi convocați pe specialități toți fabricanții. La aceste consfătuiri, unde se vor discuta și modalitățile de plată, va asista și d. Vințilă Brătianu ministru de finanțe.

un moment probe de energie și voință, talente diverse, predispoziții naturale, suflete alse și bogate cum rare ori am întâlnit în alte părți.

Cum se explică aceasta? Ce fatalitate s'a abătut peste orasul acesta mort? De ce energiile dorm și nu e chip să se mai redestepte? De ce atâtă renunțare de sine? Ce e somnolența aceasta vagă și misterioasă care-i lenevește pe toți, le îngreuează avântul și-i face să se asemene? Să fie lipsa unui mântuitor? Și dacă ar veni oare acela, l-ar asculta cineva? Ar fi el în stare să imprăstie atmosfera asta de somnolență biruitoare, în care plâng și se tânguesc clopotele ca într'un oras din legende, scufundat sub ape? D. ANGHEL.

Vorbe înțelepte.

Cea mai înaltă înțelepciune la care poți ajunge, este atunci când ceea ce ai spus, să îndeplinești. Cât e de simplu, dar cât e de greu. În curgerea vremii, numai Crist și Marc Aurel au fost filozofi cari au adevărit gândirea lor, prin faptele lor. În timpurile noastre, între idei și fapte s'a format o punte, pe care cu multă ușurință și liniste sufletească o trecem.

Înimile mari și generoase, sufletele pline de un patriotism cald și înălțător, se pot asemăna cu un templu unde pentru eternitate trebuie să ardă candela recunoștinței. De entuziasmul acesta, depinde de multe ori, fericirea și gloria unui popor. (V. CONTA).

Parlamentul.

— Ședința Camerei dela 28 Dec. —

Ședința se deschide la orele 3 după masă sub președinția dlui M. Orleanu.

D. N. Ioan cere guvernului dosarele anchetei făcute asupra gestiunii de prefect a dlui Teofil Dragoș.

D. N. Balanescu cere un răspuns satisfăcător asupra despăgubirilor ce trebuie să le ia România și un răspuns satisfăcător pentru daunații de război.

D. Vințilă Brătianu: Asupra despăgubirilor de război ce urmează să se atribuie României, guvernul român a făcut cunoscut următoarele:

Dacă se va lua vre-o hotărâre în această privință la conferința despăgubirilor fără să fi participat la ea, noi nu vom adera la cele hotărâte. Spune că cota acordată nouă la Spa, nu o considerăm satisfăcătoare pentru România, nici din punct de vedere moral nici din punct de vedere material.

În chestia despăgubirilor ce se cuvine daunătorilor români, ele vor trebui acordate, fie că vom primi ceva din afară, fie cu mijloacele noastre dinăuntru.

Rog comisiunea deputaților din regiunile distruse ca mai întâi să facă o selecție a daunătorilor ce au a primi despăgubiri. Apoi vom vedea ce mijloace financiare vom putea prevedea în buget în acest scop.

D. V. Brătianu depune proiectul de lege pentru reducerea taxei de consumație pentru vin.

D. general Moșoiu depune proiectul de lege amendat de Senat, pentru luarea în exploatare de către Stat a căilor ferate particulare din Ardeal.

D. Ministru BANU răspunde la comunicarea făcută de d. Iorga, în ședința de ieri, în chestia predicii ținute în limba germană la catedrala catolică în prezența Regelui. Arhiepiscopul l-a asigurat că în viitor își va face plăcuta datoric să predice în limba română în prezența Regelui. Sesiunea Regelui a fost înștiințată târziu așa că nu s'a mai putut face o schimbare a predicii.

D. MADGEARU face critică proiectului reformei financiare. Spune că proiectul dlui V. Brătianu e o copie a proiectului Titulescu. Proiectul dlui Brătianu mai are încă scăderea că stabilește o chie pentru calcularea impozitelor cu mult mai urcată decât aceea a dlui Titulescu.

D. GHEORGHESCU vorbește pentru votarea proiectului.

Camera trece după aceasta la chestiunea mandateilor duble. D. general Averescu declară că optează pentru mandatul din Vlașca, iar mandatul dela Ilfov revine astfei dlui Iovanescu. D. Al. Vaida-Voevod optează pentru mandatul dela Sasca și astfel la Iglia va avea loc o nouă alegere. Terminul acestei alegeri se va fixa de președintele Camerei.

Camera votează în urmă proiectul relativ la naționalizarea CFR. Someșane.

„Cămăși negre“ fasciste la Paris

Sunt la Paris în colonia italiană serje „Excelsior“ — 400 inși, cari au jurat fără rezerve, credință programului fascist. Fasciștii din Franța — italieni — se deosebesc totuși de cei din Italia. Cei dintâi au părăsit lupta contra socialismului, ei vor să nu fie înscrși în nici un partid din Franța — unde sunt numai oaspeți — și să fie în primul rând propagandiști ai ideei naționale italiene.

Ca atare, fasciștii italieni din Franța ținesc să grupeze pe toți italienii din străinătate, urmărind scopul frumos de a informa exact și necesar asupra Italiei, de a face să fie cunoscute cultura, știința și arta italiană. Și pe lângă acestea, să procure partidului fascist italian, informații de ordin politic, economic, financiar ca să poată trata chestiunile internaționale în deplină cunoștință de cauză.

AZI SEARA (30 Dec.) Trupa ION MANOLESCU va juca la Teatrul Orășenesc sgduitoarea dramă „Moartea civilă“.

Inceputul la ora 8 și jum.

Bilete se află de vânzare la Librăria Diecezană, iar seara la Cassă.

Ion Manolescu în „Moartea Civilă“

A fost odată... numai frumoasele basme ale poporului se încep așa, și ceea ce vreau să spun este aveau un basm, căci nici odată scena teatrului românesc nu va mai putea avea înjghebarea din timpul când Manolescu a montat „Moartea civilă“.

Erau alături de el: regretatul Radovici, Storin, Marioara Voiculescu, M. Ventura, soții Balandra și alții. Pe vremea aceea se jucau cu furie piesele lui Bataille în alternanță cu teatrul Bersteinian. În acele vremuri fericite, bucureștenii au văzut interpretate — cum nu vor mai vedea vre-odată: „Văpaia“, „Marșul Nupțial“, „Indrăgostita“, „Fluture de noapte“, „Scandalul“, „Copil din flori“, și ca un trăsnet în acest teatru de intrigă uscoră, pică reprezentarea unei piese italiene „Moartea civilă“, în care — cam în acea epocă — marele Novelli avea o creație desăvârșită.

Cunoscătorii de teatru, dădeau din umeri, de oarece „Moartea civilă“ văzută în străinătate, nu a putut trăi decât semetă vreme, căci interpretii anui teatru de sbucium se găseau cu greutate, și în cazul de față, Manolescu văzută fiziceste nu dovedea menținerea unui rol atât de covârșitor. Premiera însă a fost una dintre cele mai fericite — și cine trăia la București în acea vreme — și neaptea memorabilă premieră l'a prins pe la „Terasă“ l'a zărit pe Manolescu urcând scările Terasei în aplaudimile prietenilor, cari îi sărbătoreau succesul. Din acea seară Manolescu și-a scris cu cele mai sincere aplauze ale unei săli disciplinate cea mai mare interpretare, cu care a făcut o lungă serie.

„Moartea civilă“ a fost văzută de întreaga provincie doinică de artă desăvârșită și astăzi această fericire i-a fost dată — printre picături — și o gustă și Aradul.

Este un succes nu românesc, căci marele Novelli văzându-l pe Manolescu în „Moartea civilă“ i-a recunoscut superioritatea, și un succes mondial, este cel mai greu lucru de văzut, numai Aradani să dovedească, că dacă uneori succesele românești le sunt indiferente, dela cele mondiale nu se vor abține. Al. Neaură.

Lucrările Comisiei Constituționale.

BUCUREȘTI. — În ședința sa de ieri comisia constituțională a hotărât să se înscrie în proiectul de constituție, principiul ca naturalizările să fie făcute de puterea executivă, nu de Parlament. De asemenea, tot puterea executivă va recunoaște calitatea de „cetățean român“, acelor conaționali, cari trăesc în afară de granițele țării.

După Jungi discuțiuni, la cari au participat d-ii: general Constantinescu, Ioanțescu, Disescu, Artăreanu, etc., comisia a hotărât să se treacă în proiectul de constituție al guvernului desființarea pentru tot cuprinsul regatului a tuturor titlurilor de nobletă.

S'a luat în discuție apoi chestiunea arestului preventiv, luând cuvântul episcopul Vartolomei, general Constantinescu și ministru Florescu.

Comisiunea în urmă a hotărât să se mențină aliniatul din vechiul text, care prevede necesitatea unui mandat judecătoresc în materie de arestare, cu adăogirea, că sunt oprite perchezitiunile abuzive.

D. ministru Constantinescu a propus ca să se țină câte două ședințe pe zi, întrecând guvernul a hotărât, ca în prima ședință a Parlamentului, după sărbători, să denunțe proiectul de Constituție, spre a fi studiat și discutat.

Reorganizarea armatei italiene.

ROMA. — Ieri după amiază d. Mussolini a avut o lungă întrevedere cu generalul Diaz, ministrul de războiu cu care a examinat amănunțit toate problemele privitoare la armată. Ambii au recunoscut necesitatea de a se fixa la 18 luni termenul serviciului militar al contingentului ce va fi chemat sub arme la 15 Ianuarie; au mai adoptat și o serie de măsuri cu privire la încadrarea și armamentul trupelor, măsuri menite să aducă armata italiană la dezvoltarea ei completă. Rezultatul acestei consfătuiri va fi adus de generalul Diaz la cunoștința consiliului de ministri, în ședința viitoare, pentru aprobare.

Chemări neînțelese.

Fară ninge cum a nins
în ziua cea dintâi
Cu fulgi de vată din bandajul
măntului rănit învins.

Prind în mână și ei plâng
— Un plânsot rece fără glas —
Când la pieptul meu în strâng,
Dacă lacrima le-a mai rămas.

Prind căderea lor din nori
Nu înțelegi ce rost i-aduce!.....
Sunt că-s răci, că sunt ușori.....
Nu vezi căzând... ca să se culce.

Amantul singur i-a înțeles,
Căci el cunoaște pe rănit!
Căderea lor, atât de mult l-a chinuit
Cu aducerile-aminte,
Ca statul unei nopți cu ei la sfat
Să îmbătrânit!

Fară ninge cum a nins
în ziua cea dintâi.
Cu fulgi de vată din bandajul
măntului rănit învins....

Far noi în fuga după viață.
Nu simțim moartea, cum o clipă,
Nu s-a oprit în față.

AL. NEGURĂ.

Chestiunea pentru construirea școlilor primare

va începe încă înainte de sărbătorile Crăciunului.

Conferința de mare importanță a avut loc în prefectura județului.

Prefectul județului d. inspector general I. Georgescu a convocat pentru ieri dimineață pe primpretorii din județ în vederea începerii mii pentru construirea de clădiri pentru școlile primare în comunele unde aceste lipsese, repararea acelor, care nu corespund nevoilor mământului primar. La această conferință a participat și revizorul școlar d. I. Moldovan.

D. inspector general Georgescu în cuvântarea sa adresată primpretorilor a arătat munca mare în rezultatele ei, ce s'a desfășurat în anul vechiului Regat pentru ridicarea culturii a țărânilor, construindu-se școli primare în toate comunele.

Din cince mii de școli primare, de câte școli sunt în vechiul Regat, s'au terminat clădirile în 2000, iar pentru 1700 sunt în lucrare.

La această mare operă culturală s'a înfăptuit contribuțiile benevole ale populației, care arată importanța mare a școlilor.

Statul în actuala situație grea financiară nu poate suporta cheltuielile împreună cu construirea școlilor primare, chestiune care nu poate fi amânată fără a nu aduce o ireparabilă daună interesului cultural al țării.

Avându-se în vedere rezultatele din vechiul Regat, s'a luat inițiativa ca să se pornească o muncă similară și în teritoriul Ardealului.

În acest scop la conferința ținută ieri primpretorii au primit instrucțiuni pentru formarea comitetelor școlare în toate comunele, din care să facă parte toți intelectuali: preoți, învățători, secretari comunali, primari și țărâni. Comitetele aceste vor îngriji de colectarea sumelor necesare pentru construirea clădirilor școlilor primare.

În afară de colecte s'a decis, ca să se încaseze ocazia liberării diferitelor autorizații în întregul teritoriu a pașapoartelor, etc., o taxă benevolă.

Lucrările comitetelor vor începe încă înainte de sărbătorile Crăciunului, astfel ca pe primăvară să se poată începe construirea clădirilor.

În afară de chestiunea școlilor primare, d. inspector general Georgescu, a dat instrucțiuni primpretorilor să-și dea tot concursul la lucrările de

expropriere, astfel că odată cu sărbătorile Paștelor să se poată face în proprietățile.

Constatându-se, că exploatarea pădurilor se face în cea mai mare parte a județului în mod irațional, d. inspector general Georgescu a dispus ca primpretorii să ia măsuri ca să se facă o exploatare rațională a pădurilor.

În ce privește exploatarea pădurilor primpretorii au fost instruiți ca să autorizeze exploatarea de păduri cu preferința țărânilor.

INFORMAȚIUNI.

Marele actor ION MANOLESCU a sosit la Arad, unde va apărea astăzi, pe scena Teatrului Orășenesc, în „Moartea civilă”.

Comitetul serbărilor din Paris a decis ca anul acesta, reginele Carnavalului și regina reginelor să nu mai fie alese pentru frumsețea lor cortegiile și splendorile nu vor mai fi pentru fetele frumoase. Anul acesta Parisul nu va sărbători frumsețea, ci fetele meritoase care au eclipsat gloria surorilor lor ferkite. Parisul vrea să încunună meritul muncii, virtuții. În rolul bătător al atelierelor, magazinelor, administrațiilor și biourilor Parisul va căuta — după expresia deja consacrată — „albnele”.

De pe acum candidatele au fost invitate să se prezinte la primării. Se vor alege câte una din fiecare circumscripție: 20 în total. Fiecare albină va primi un premiu de 3000 franci. Regina aleasă a albinelor va primi 40.000, iar 2 domnișoare de onoare vor primi câte 10.000 fiecare.

Nu se comunică: Ministerul de finanțe a luat măsură ca în cazul când pentru consumațiune în restaurante, cofetării, berării, cafenele sau bodege din orașe nu se eliberează adeverință de plată din carnetele de plată oficializate, ce exploatarea sunt dator să țină, să se pună în contravenție nu numai patronii, ci și chelnerii sau personalul de serviciu care s'ar face vinovat de această călcare de lege.

Un frumos dar de Crăciun pentru școlari e cartea nou apărută: *Poli fi om deplin fără să fii creștin?* de S. Mehedinți. Prețul lei 20. În Arad de vânzare la Librăria „Concordia”.

În conformitate cu adresa Ministerului Comerțului și Industriei, Camera de Comerț și Industrie aduce la cunoștință, ca în luna Mai—Iunie 1923 se va ține la Barcelona o expozițiune internațională și târg de mostre în stil mare, la care sunt invitați a participa reprezentanții comerțului și industriei române. În caz că cineva dorește a participa la această expoziție și târg, este rugat să se prezinte la Camera de Comerț și Industrie între orele 9—14.

Conform dispoziției ministrului Instrucțiunii, Duminecă, 31 Decembrie se va oficia un parastas în memoria lui Spiru Haret fost ministru și reformator al învățământului din vechiul regat. În toate școlile secundare se vor ține în această zi discursuri de comemorare.

KAISER BORAX e indispensabil în orice casă.

x Cel mai ieftin izvor de cumpărat articli de parfumerie este: Drogheria ȘARPELE, Eugen Lazar și Comp.

Profesor de limbi streine predă franceza, germana, engleza și româna, ușor, repede și corect pt începători și avansați, literatura și coresp. comercială.

Str. Eminescu No. 9. et II (f. Deák F.-u.)

A V-a Sezătoare Culturală.

Duminecă la 31 Decembrie ora 5 d. m. va avea loc a V-a Sezătoare Culturală cu următorul program:

„Vis și luptă” conferința dlui procuror Gr. Dobrovici.

Chopin Polonaise și Uvertura din Sezătoarea lui Brediceanu, executate la pian de dsoara O. Luca.

Arti de operă cântate de dsoara Livia Văția-nu cu acompaniamentul la pian al dlui diriginte Csányi.

Informații literare și recitațiuni de d. prof. St. Ciuceanu.

Universitatea Populară.

Luni, 1 Ianuarie 1923.

Dr. N. Paușești își va ține întâia prelegere despre „formarea limbii românești și istoricul dezvoltării ei până la anul 1500”, iar dl Nic. Blaga își va continua cursul: „Din lumea bacteriilor”.

ȘTIRI-TEATRALE.

Repertoriul săptămânii.

Vineri, Sâmbătă și Duminecă seara se va reprezenta „Cântecul înșală opereta” cu text de Mihail Erdélyi și muzică de Francisc Neuman.

În rolurile principale I. Barics, M. Haknos, B. Balogh, E. Sebestyén și C. Huszár reprezentativă va fi compusă de D. Jacoby, iar orchestra de maestrul P. Gellért.

În noaptea de Silvestru se va reprezenta distractiva piesă „Orfeu în iad”.

In chestia incidentului dela balul „Hakoach”

Am publicat în numărul nostru de ieri o întâmplare a Dr. Clubului sportiv „Hakoach” la cele scrise de noi relativ la incidentul dela balul „Hakoach” din Sâmbăta trecută.

Luăm act, cu plăcere de declarația sus numitului club că nu are cunoștință să se fi manifestat ostii față de Români acolo.

Informația noastră se referă la o seamă de indivizi, de ale căror nesocotinte nu poate fi făcută responsabilă societatea evreiască sau Direcția Clubului sportiv „Hakoach”.

BURSA.

ZÜRICH, 29 Decembrie. — Berlin 007, New-York 52775, Londra 2449, Paris 3830, Milano 266250, Praga 1650, Budapesta 2175, Agram 140, București 310, Varșovia 003, Viena 00075, coroane stampilate 00076.

BUCUREȘTI, 29 Decembrie. — Paris 1218, Londra 82350, New-York 178, Italia 896, Zürich 3375, Praga 545, Viena 2550, Berlin 245, Budapesta 760. — Valute: Marci 245, leva 110, funți sterlini 800, franci francezi 1270, franci elvețieni 32, lire italiene 860, drahme 250, dinari 2, dolari 175, napoleoni 618, coroane austriace 28, coroane maghiare 750, socol 525, mărci poloneze 100.

ARAD, 29 Decembrie. — Valute: Dolari 175, mărci 0.03, socol 5.25, dinari 2, franci francezi 12.70, coroane ungare 0.0750. — Plăți: Budapesta 13.50, Viena 390, Berlin 0.0250, Praga 5.35.

Leul la Paris 8.

CINEMA.

MADELAINÉ, dramă în 5 acte, în 29, 30 și 31 Decembrie în APOLLO. Madelaine vrea să se sinucidă, pentru că înșelată de artistul Botard trebuie să scape dinaintea protectorului ei a baronului Warwille. O scapă însă dna la Rache, care vrea să o aplice în Varieteul său. Nu primește, ci merge la teatru, unde află că ea e fata contelui Meneherron, dar acesta nu o primește, ci îi trimite câteva sute de franci. Își propune să se răzbum. Moștenitorul contelui face cunoștință cu ea și își pradă toată averea. În urmă vine și contele, care a aflat, că soția sa dîntăi, mama Madelainei a fost onestă, însă nu pot conveni,

rontele moare. Acum Madelaine vrea să plece în altă lume, căci pierde de nou pe baronul Warwille. Însă în momentul din urmă acesta vine și jertând toate, ia de soție pe Madelaine.

REVOLUȚIA DOICELOR. comedie în 4 acte, în 29—30—31 Decembrie în URANIA. Într-o comună din depărtata provincie este alegere de primar. Între candidați se află și un mijlocitor de doice, cari cu gura lor spartă aleg pe stăpânul lor de primar. Este una din cele mai amuzante comedii, unde stăpânește râsul năpădit de lacrimile bunej voi, distracție mai plăcută decât cea din serile aceste abia mai putem găsi.

Redactor responsabil: LAURENTIU LUCA.
Cenzurat: Dr. MAGER.

Instalări de lumină electrică și gaz
intreprinde pe lângă prețuri ieftine

Iosif Vuchetich

Plata Ștefan cel Mare 1 (f. Bela-tér)

ATENȚIUNE!

Mai bine și mai ieftin numai

la „Adria“

putem cumpăra ștofe și ciorapi
pentru femei bărbați și copii. Go127

Strada Bratianu 2. (fost Weitzer.)

Gartner Mihai

Atelier de reparat mașini de scris. Depozit de mașini de scris noi și vechi, țesutul de accesorii și părți constructive. Curăță și ține în bună stare mașini de scris. Arad, Str. Meșianu (f. Forray) Ga-131

S'a deschis prăvălia de coloniale
și delicatesses a lui Ga144

Iosif Găbor :: Brad

Str. Brancoviciu (fost Lázár V.) 3.

Banca Lloyd și Soc. Comercială P. A.

Sucursala Arad

Str. Eminescu 2.

Ba126

SAMUIL WEISZBERGER SUCCESOR

Arad, Bulevardul Regina Maria 5. We-146

Stabiliment pentru fierberea țuicii și a rachiului.
Fabrica de rom și licheur. — Proprietar de vii
și engrosist de vinuri.

Fondat în anul 1857. Tel. 651. Adresa telegrafică: WEISZBERGER ARAD.

O rugare

Rugăm pe Onorabili, ca în toate articolele de cumpărături referențe la articole publicate și c...

„SOLIDARITATEA“

Cadouri de Crăciun și anul nou

reticule, portofele pieptene și totfelul de obiecte de toaletă cu prețurile cele mai ieftine

la „Mercedes“

BULEVARDUL FERDINAND No. 6

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
CENTRALA: ARAD (ROMANIA).

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, ȘIRIA, BOROȘINEU
ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMANIA).

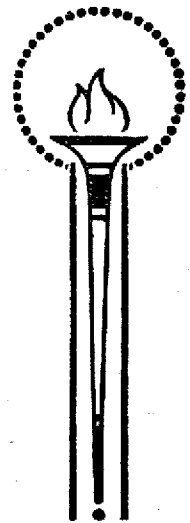
IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000,000 Lei.
Depuneri spre fructificare: 80,000,000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot felul de operațiuni de bancă.
Acordă: Imprumuturi cambiale.
hipotecare.
de lombard (pe gaj de efecte).
Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.
Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).
Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent.
Primește bani din America ca depuneri, ori pentru înmanare partidelor în Tară.
Efectuează comisiuni primite din America în afacerile emigranților.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din Tară și străinătate.

INSERȚIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA

SOLIDARITATEA

ARAD, STRADA ROMANULUI 1a